

ל שם פקדא דמנחות. * קטנה, (ט) * והכי הלכתא (בית יוסף), (מא) * נקב רגל (מב) הימיני, (מג) אם נשתיר ממנו (מד) * מלא אות קטנה * פשר, * ואם לאו פסול: טז. (מה) * נפסק אחת מהאותיות הגה (ס) * (מז) * הפשוטות * בגוף י"ו וי"ן (מח) או שנפסק רגל ונא' (הנו"ן) וכיצא בה (מרכי הלכות קטנות דף צב), (מח) * אם תינוק שאינו

באר היטב

(ע) קטנה, הינו י"ד: (ס) הפשוטות, בגוף י"ו וי"ן או שנפסק רגל הנו"ן, בן צריך לומר, וכן כתב בעלות תמיר וכן הוא במקדמי וכן כתב המחבר יד אהרן, ובקצת נקטאות כתב או שנפסק רגל אחר כך, מיהו, אם אנו וואים שלא נשאר צורת אות בתקונו או נפסק האל"ף, והט"ו הריב להקשות עליו והעלה דהך נפסק רגל הא' מקומו

שערי תשובה

באר הלכה

* והכי הלכתא. עני במשנה ברורה סעיף קטן מ שכתב, מקדמי וכו', וכן משמע בבית יוסף, ועני בדרך החיים בהלכות קריאת התורה קד"ן כי דמשמע מקדמי דמשמע ספקא דדינא חתמי חרמ"א, ולדבריו שם, נקב כל חללו ונקב רגל השמאלי עד שלא נשתיר בו כמלא אות קטנה חד וינא את לחו, אכל חמיעין ברכי משח הארץ ונאח להדיא מקדמי דמסכים לדעת המקדמי דמקל נקב כל חללו, אם בן ממילא רגל השמאלי שנה לרגל ימיני לפסל, כדוע להקטין בפוסקים, דהא בזה תלך, לכד מהבית שכתב דהטור מקל בשנייהם: * נקב רגל הימיני אם נשתיר וכו'. עני במשנה ברורה בסעיף קטן מא שכתבתי שם וינא דהקטן אברהם שהביא בשם הרמ, דאם נשאר כעני תאות כמו י"ו או י"ד דהך פשר, וכתבנו על זה הטעם דאין שעור לעני האותיות, כל זה כתבנו לפי מה שכתב הפרי מגדים בסימן זה סעיף קטן יו על זה דאם נשאר שריטה דהך שחר י"ד כף, משמע לכאורה לפי זה דאפילו כל שהוא פשר, ולא יתכן לפי זה לשון הגמרא להר"מ, דהכי איתא שם, נקב וכו', אם נשתיר חמיעין כמלא אות קטנה פשר, ואם לאו פסול, משמע להדיא דאפילו נשתיר כל שהוא פסול, אף באמת זה אינו מוכח כי אם לפי שיטתו דהקמארי, מה שאין בן לדין לא מרי הגמרא כלל בנפסק תאות מעביו, עני בפרי מגדים שם, ואין צריך שישאר כזה תאות כמלא אות קטנה, מקל מקום צריך עיון אחר שכתבנו אברהם בקיאו: * מלא אות קטנה. ואם זה הנהגה הוא מקתב בינוני, לכאורה דאין מועיל אם כמלא אות קטנה הוא מקתב קטן, דאם לא בן אין שעור להכרי, אכל אם זה הנהגה הוא כתב גדול, נראה דקדמי מחי אם כמלא אות קטנה הוא מקתב בינוני: * פשר. עני במשנה ברורה מה שכתבנו שאין צריך להראות להתינוק, בן משמע מקל האתרונים ולא הפרישה והט"ו והפרי מגדים ומתצית השלל ודרך החיים ולא שכתבנו שישותא דהני גדולים משום ספקא דיד אפרים, ובאמת פליאה נשגבה על דבריו, האין רצה לומר דדעת הקטן אברהם ברימ"א הוא כך, ולא מקדמי משח מוכח להדיא, וכן בפרישה, דדעת המקדמי הוא דלא כענין כה"א וכהאי גוונא רק כמלא אות קטנה, דאם לא בן לא מקשה מיד שם, עני שם, ובקאן הלא נרשם ברמ"א בהג"ה בשם מקדמי, וכן כתב מקדמי בפרי מגדים במשפחות נהב דאף שדבריו משח מצד לומר דדעת הטור בהקמארי, מקל מקום בשלחן ערוך סתם דדעת המקדמי, וכן בפרישה השיג על הדרכי משה ומסקין דגם דעת הטור בהקמארי דלא אקרינן צריך באת שנפסק, ואם בן ממילא מוכח מהקמארי דבאות ה' וכדומה די בשאר כמלא אות קטנה לבר. והטעם בזה נראה פשוט, דקים להו להו"ל באת ה' וכדומה דנה שעורן בעצם, ולכן אין צריך להביא ראיה מהתינוק, דהתינוק אין מרגל בזה התמונה, דכל אחד בכתב לבתולתה אות אף, והוא דמא דחיי"ת שכתבאר גם בן לקטן בסעיף כה, דאין ראיה מהתינוק משום דאין מרגל בחיי"ת של חטוטרת. ומקל מקום בדיעבד אם תראהו להתינוק דלא תפס ולא טעש ולא יכול לקרותו יש להחמיר בזה, כי ראיתי להשייך בנסת הגדולה שמצד לומר דאפילו במקומות דלא משתתין על תינוק להקל על נדו משתתין עליו להחמיר, עני שם, ואף דבחי"ת של חטוטרת מבאר לקטן בסוף סעיף כה דקראתו של תינוק לא מגרע בזה, הינו משום דשם אין מרגל בלל בחיי"ת של חטוטרת, דאפילו אם היה נכתב בתקונו היה קוראו ששני וי"ן, כמבאר בבית יוסף בסוף סימן לו, מה שאין בן בענינו: * ואם לאו פסול. ולא מקדמינן לה מה שלמטה מהנקב או ההפסק, אפילו לא היה שרדתי גבר להדיא ותינוק דלא תפס ולא טעש קרי לה לאות, וכל זה בלא תפס, אכל אם תפס את הפסק, הדין בזה הכל כמו שכתבנו בסמוך: * טז. נפסק. והוא הדין אם מתחלה כתב חסופר אינו אות פשוט, ונפסקת לו אם הוא אף בפשוט שראוי להיות, ואי אפשר לו להגיה דהנה שלא כסדרן, מראה לתינוק, ט"ו ואלה רבה וחדושי ר' עקיבא איגר: * הפשוטות, והוא הדין להתינוק, אחרונים: * בגוף י"ו וי"ן. עני בפרי מגדים שמסתפק לומר דבין שנפסק די כמלא אות קטנה, דבמה שגגו עובר משני הצדדים מוכח שאינו י"ד, והוא בחדושי ר' עקיבא איגר. ועני בדרך החיים בהלכות קריאת התורה ובשערי אפרים שהשוו שם וי"ן לר"י לדינא. ועל כל פנים אם התינוק קוראו ל"י ודאי פסול. ועני במה שכתבנו בסעיף טו בשם [השייך] בנסת הגדולה. ועני בבית יוסף בסימן לו באת וא"ו: * אם תינוק. עני בפרי מגדים ואלה רבה דאם יש כמלא אות קטנה דידהו בגוף י"ו או נד"ן פשוטה קטנה, ונר"י כה שהיא י"ו או נד"ן, פשר, ואין צריך להראות להתינוק:

שער הצינון

טז (ע) פרי מגדים: